

- Høring om det offentlige grunnskoletilbudet i Lesja kommune.

Fra: Kommunestyrerepresentantene Marita Lindbom , Tor Marius Sanden, Eivind Bakken, Audny Bakken, Anna Olea Bakken, Erik Slettahaug

Dato. 31.03.2026

Lesja kommune har sendt ut en sak knyttet til “Høring om det offentlige grunnskoletilbudet i Lesja kommune”.

Grunnlag: Dette er en sak som ikke bare omhandler organisering av den offentlige grunnskolen i Lesja kommune. Denne saken omhandler alle elevers rett til å gjennomføre grunnskolen på sin nærmiljøskole, den handler om utøvelse av lokaldemokratiet i en liten kommune, den handler om helhet og sammenheng i forhold til å ivareta alle kommunens innbyggere og gi de mest mulig like tjenestetilbud. Og den handler aller mest om alle barn- og elevers beste!

Det sittende kommunestyre vedtok 21.11.24 enstemmig en ny samfunnsdel i kommuneplan 2024 - 2035, sak 51/2024. Her er det tre klare overordnede mål:

1. Lesja skal være et lokalsamfunn som er trygt, inkluderende og vi skal sikre god helse og fremme livskvalitet for alle i Lesja.
2. Lesja skal være et levende og aktivt lokalsamfunn med gode møteplasser for dialog og samskaping med innbyggerne.
3. Lesja skal legge til rette for gode grendesamfunn i hele kommunen som skaper bo og bosettingslyst.

Har vi ved å sette den offentlige skolen på Lesjaskog i spill fulgt opp disse overordnede målene? Kommuneplanens samfunnsdel skal være det overordnede styringsverktøyet for kommunedirektør og kommunestyre!

Da det ble gjort vedtak om å legge ned ungdomsskolen på Lesjaskog og overføre elevene til Lesja skule fra aug 2025 er det vår oppfatning at dette ble gjennomført

uten at forslaget var tilstrekkelig utredet hverken i forhold til konsekvenser, barnas beste eller lokalsamfunnets utvikling og bærekraft over tid. Vedtaket ble begrunnet i økonomiske forhold og ble presentert som del av en budsjettsak, uten eget saksummer. Det ble aldri utarbeidet en mulighetsanalyse som klart burde vært gjennomført i denne saken her. Kortsiktige innsparinger, som ikke er dokumentert, kan føre til større kostnader på sikt – både økonomisk og sosialt.

En samlet foreldregruppa på Lesjaskog skole tok tak i saken og undersøkte hvilke muligheter de hadde til å påvirke situasjonen som et flertall i kommunestyret hadde bestemt. Et omfattende og krevende arbeid ble gjennomført og en søknad til Udir om å starte en privat friskole ble godkjent for statstilskudd i desember 2025.

Fjellnær Friskule har fått godkjenning og vil motta 85% statstilskudd til å drifte skolen når den kommer i gang (elevrettede midler). Det vil ikke være elevgrunnlag for både en offentlig 1. - 7. skole og en privat friskole på Lesjaskog. Fjellnær friskule har derfor søkt Lesja kommune om å overta skoleanlegget på Lesjaskog for å starte opp en 1. - 10. skole i de samme lokalene fra august 2026. Statsforvalteren må godkjenne skolebygget og UDIR må gi endelig driftstillatelse før Fjellnær kan starte opp skolen..

Det er en forutsetning for å legge ned Lesjaskog skule som offentlig skole at det er oppnådd enighet og inngått avtale mellom Lesja kommune og Fjellnær friskule slik at Fjellnær Friskule overtar skoleanlegget til en akseptabel kostnad og kan starte opp sin 1.-10. skole i august 2026!

Elevenes beste: Vi vil understreke at elevenes beste skal være det grunnleggende prinsippet og det mest tungtveiende i alle beslutninger som berører barn! Dette må gjelde alle barn og ungdommer i Lesja, uansett hvor de bor i kommunen, også de med funksjonsutfordringer. En nedleggelse av ungdomstrinnet ved Lesjaskog skole har etter vår vurdering allerede ført til: gitt økt bruk av skoleskyss, med mindre tid til hvile og fritid

- påført barn lengre og mer belastende skoledager
- gitt økt bruk av skoleskyss med mindre tid til hvile og fritid, folkehelseanalyse ikke gjennomført
- svekket trygghet og tilhørighet
- svekket mulighet til samarbeid og samspill yngre og eldre i bygda
- svekket skolen på Lesjaskog og mulighetene til å drive en faglig og sosial god aldersblanding gjennom hele grunnskolen

For barn med funksjonsnedsettelse vil konsekvensene kunne være mer tyngende:

- økt belastning knyttet til transport og overflyttinger
- større og mer uoversiktlige skolemiljø, nytt fysiske miljø
- redusert mulighet for tett og individuelt tilpasset oppfølging
- nye elever og voksne å forholde seg til

Alle elevene som tidligere hørte til Lesjaskog skule har søkt om plass ved Fjellnær Friskule fra neste skoleår. Det er et krystallklart svar på hva elever og foreldre ønsker!

Lesja skule: skolen vil fortsatt ha de elevene som i utgangspunktet hører til Lesja skolekrets og dette vil fortsatt være et godt grunnlag for å skape og drive en god 1.-10. skole. Det bør fortsatt legges opp til et godt samarbeid både mellom Lesjaskog Friluftsbarnhage og Fjellnær Friskule, og mellom de to skolene i kommunen. Dette samarbeidet kan utvikles videre og ivareta og videreutvikle et godt profesjonsfelleskap til alles beste. ..

Skolen i lokalsamfunnet: Skolene er langt mer enn en undervisningsarena for elevene og en arbeidsplass for de ansatte. Skolene i Lesja er en grunnleggende del av lokalsamfunnets struktur og identitet. Når Lesja kommune nå har sagt nei til å videreføre to offentlige 1.-10. skoler i kommunen må det legges til rette for at vilkårene for å overta Lesjaskog skule blir på slike vilkår at Fjellnær Friskule kan starte opp i august 2026.

Skolene bidrar til:

- levende bygdemiljø
- sosial tilhørighet og møteplasser på tvers av generasjoner og samarbeid i nærmiljøet
- trygghet og stabilitet i hverdagen
- alle elevene får gjennomføre sin grunnskole på sin nærmiljøskole
- blir kjent og bruker nærområdet med aktiviteter og uteskole
- godt samarbeid mellom generasjoner
- bygge identitet til bygda og kommunen
-

Det mangler en helhetlig vurdering av:

- langsiktige konsekvenser for bosetting og demografi, bærekraft er mer

- enn økonomi
- samfunnsøkonomiske effekter av svekkede lokalsamfunn
- hvordan kommunen skal opprettholde levende lokalgrender i fremtiden
- sammenhengen mellom bolyst, bosetting og gode oppvekstvilkår med barnehage og grunnskole i nærområdet
- sammenheng mellom næringsutvikling i den vestre delen av kommunen, spesielt Bjorli, mulighetene for helårs arbeidsplasser og bosetting

Læringsmiljø og skolekvalitet: Lesja kommune har over tid hatt to meget velfungerende 1. - 10. skoler. Skolene har over tid tilpasset organisering og gjennomføringen av undervisningen i forhold til skiftende elevtall på årstrinnene og ressursvedtak. Lesjaskog skule har utviklet en meget god organisering med aldersblandinger på tvers av årstrinn. Begge skolene har over tid levert meget gode læringsresultater og ikke minst har elevene fra begge skolene gjennomført videregående skole tilnærmet 100%! Ved å flytte elevene på ungdomstrinnet til Lesja så tar en bort både elever og lærerkompetanse. En forholdsvis liten skole har blitt mer redusert og sårbar. Hvis Fjellnær friskule kommer i gang til høsten og elevene flytter tilbake til Lesjaskog vil det klart styrke hele skolen, både faglig og sosialt.

Lesja skole vil fortsatt ha de elevene som i utgangspunktet hører til Lesja, og dette vil fortsatt være et godt grunnlag for å skape og drive en meget god 1.-10. skole. Dette har Lesja skule klart meget godt til nå og vi er ikke i tvil om at de fortsatt vil klare det.

Biblioteket: Det er viktig at biblioteket blir værende på Lesjaskog også etter at Fjellnær Friskule blir opprettet. Vi ser det som viktig at de skal beholde tilbudene sine i nærmiljøet, slik som biblioteket. Foruten Lesjaskog Friskule og Lesjaskog Friluftsbarnhage vil det også gjelde Lesjaskog dagsenter, Skoglund bofellesskap og Eldres senter. Bibliotekene i Lesja er kombinerte skole- og folkebibliotek som begge bør bevares og kanskje utnyttes bedre med ulike aktiviteter på tvers av generasjoner.

Økonomi: Fjellnær Friskule er avhengig av å kunne overta dagens Lesjaskog skule til en akseptabel kostnad. Fjellnær Friskule legger opp til å kunne drifte skolen innenfor de 85% statstilskudd som skolen får fra staten pluss de tjenester som Lesja kommune er pålagt å yte slik at elevene ikke skal betale skolepenger og det vil bli en gratis grunnskole på lik linje med den offentlige skolen.

Oppstartskostnader for Fjellnær friskule.

“Skulen får ikkje statstilskot for å dekkja ekstrakostnader i samband med oppstart av skuledrifta. Dette skal dekkjast av skuleeigars innskot. Statstilskotet kan heller ikkje brukast til å dekkja gjeld som har oppstått i samband med oppstarten. Investeringar som blir gjennomførte tidsmessig tett opptil driftsløyvet og skulestart, kan dekkjast av framtidig statstilskot under føresetnad av at det kjem elevane til gode i skuleåret.” Fra godkjeningsbrevet fra UDIR.

Fjellnær Friskule må slippe å oppta et stort lån som foreldre og innbyggere må tilbakebetale over lang tid i stedet for å bruke tid, krefter og energi på å skape en positiv og god skole for elevene. Nærmiljøet står klare til å bidra på mange måter i skoledriften videre framover.

Lesja kommune vil hvert år spare betydelige summer i sparte drift og vedlikeholdskostnader og vil få redusert sin bygningsmasse og kommunale arealer, noe som gjentatte ganger har vært påpekt som en utfordring for kommunen.

Konklusjon: Lesja kommunestyre har nå et ansvar for at Fjellnær Friskule får overta skoleanlegget på Lesjaskog til en symbolsk sum slik at et nærskoletilbud for alle elevene i 1.- 10. årstrinn i den vestre delen av kommunen kan videreføres fra august 2026.

Kommunen må forholde seg til at det vil være en privat og en offentlig grunnskole som begge skal ivareta og gi alle elevene som bor og vokser opp i Lesja et godt skole-, helse- og oppveksttilbud. Begge skolene må gis like vilkår for å kunne oppfylle dette framover..